

Kissé megkészt

Szülinap

A Röszkei Kalács Hagyományörző és Teleház Közhasznú Egyesület 2000. október 25.-én tartotta az egyesület által működtetett Röszkei Teleház születésnapját, melyet a következő programokkal szerettünk volna emlékeztetessé tenni.

A régóta tervezett születésnap Papp Attila és Kozmáné Vastagh Judit gyönyörű dalaival indult, amelyek igazán bensőséges, ünnepi hangulatot teremtettek. Borbásné

Márki Márta a Röszkei Teleház létrehozásáról és az elmúlt időszak tapasztalatairól szólt, majd a Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesülete nevében

Nagné Takács Ágnes beszélt a regionalizmus előnyeiről és a teleházak szerepéről.

Ezek után elérkezett a program szakmai része, melyben a HOPSA – teleház számítógépes információs rendszer bemutatása került sorra.

Antal Attila szegedi egyetemista személyével ismerkedhettek meg az érdeklődők, aki a JAVA nyelven megírt program bemutatására vállalkozott. A sok érdekes kérdés és javaslat bizonyítja, hogy sikeres volt a témaválasztás és a program tovább fejlesztésére szánt összeg sem veszik kárba, hiszen végleges formájában már terjeszthető lesz országosan is a teleház-hálózaton belül.

A program vége felé Magyar László polgármestert faggatták a résztvevők arról, hogy mit jelent a falunak a teleház, hogyan sikerült beépülnie mindennapjainkba.

A hangulatos „születésnap buli” kötetlen beszélgetéssel, ismerkedéssel és tapasztalatcserével zárult.

Perlakiné Ács Mária

Felhívás

Községünk testvér-települési kapcsolatban áll a romániai parciumban élő Végvár községgel. Többször jártunk már náluk, s ők is vendégeskedtek már a mi falunkban.

Terveink szerint a nemrégiben újra megnyíló végvári könyvtár állományának gyarapításához szeretnénk mi is hozzájárulni, hiszen igen kevés magyar nyelvű könyvvel rendelkeznek barátaink. Kérjük, hogy feleslegessé vált könyveiket és még hasznos kiadványaikat hozzák el a művelődési házba, ahol azokat összegyűjtjük és karácsony közeledtével reményeink szerint jó sok könyvvel ajándékoznánk meg a végváriakat.

Horváth Béla képviselő vállalta, hogy az általunk összegyűjtött könyveket ő kiszállítja Végvárra. Kérjük mindenkit, hogy lehetőségeihez mérten járuljon hozzá a nemes gesztus megvalósításához könyvadományaival!

A felajánlásokat november végéig várjuk a művelődési házban.

A Röszkei Teleház a Teleház Kht jóvoltából egy 11 darabos számítástechnikai témájú könyvekből álló csomagot kapott térítésmentesen. Az új könyvek kikölcsönözhetők!

Galántai Zoltán: A nagy adatablás

A vírusírók és a komputerkalózok világáról

Kris Jamsa: DOS

Lemezes Operációs Rendszer

Suleiman „Sam” Lalani-Ramesh Chandak:

Az Active programozása I-II.

CD-ROM melléklettel

Mogyorósi Istvánné: A WORD alapjai

Thomas Binzinger: Delphi

Windows programozás Object Pascal nyelven

Kris Jamsa: VRML programok könyvtára I-II.

Hogyan készítsünk háromdimenziós tereket, alakzatokat WEB-lapunkra?

CD-ROM melléklettel.

Komáromi Gábor: Történelem az Interneten

Az ókor emlékeitől a Francia Forradalomig, a normandiai partraszállástól napjainkig, több száz izgalmas WEB-hely.

Galántai Zoltán: Élettudományok az Interneten

Özelítő a témákból: agy kutatás, a biológiai óra, a mikrobák világa, dinoszauruszok stb.

Kossuth Kiadó: Angol-Magyar Számítás-technikai Szótár

A Falusi Suttogó következő száma december 8-án (pénteken) jelenik meg. Kérjük, hogy cikkeiket és hírdetéseiket legkésőbb november 20.-ig adják le a Teleházban! Várjuk az előző számunkban elindított „Névjegy” c. rovatunkba cikkeiket, esetleges bemutatkozását azoknak, akik ehhez kedvet éreznek.

Működő

A szeptember eleji iskolakezdés után a művelődési házban is visszazökkenünk a nyári időszak után a régi, megszokott kerékvágásba. Minden kedden és csütörtökön délelőtt az 1-3 osztályos gyermekek néptánc oktatása zajlik a nagyteremben. Hétfőn és csütörtökön délután hétről hétre nyugdíjasaink jönnek össze nálunk egy kis beszélgetésre, nótázásra. Ebben az évben nem egyszer messzebbre is merészkedtek a klub tagjai egy-egy kirándulás alkalmával. Péntek kivételével minden nap Papp Laura tanárnő irányítása mellett sajtóíthatják el gyermekeink a furulya és zongorajáték minden csínját-bínját. Csütörtökön délutánonként formációs táncot oktat a nagyteremben Czírokné Zsuzsi, aki nem csak kezdőkkel, hanem felső tagozatos gyerekekkel is foglalkozik. De lássuk, hogy időrendben mi minden zajlott a házban és november hónapra milyen előzetessel szolgálhatunk!

Október: 01. - A zákányzéki falunapok rendezvényén szerepeltek gyermekeink a tavasszal Röszkén is bemutatott államalapító István királyunk életével foglalkozó színdarabban. A szereplőket Kozmáné Vastagh Judit tanítónő és Papp Attila tanár úr készítette fel, s természetesen el is kísérte a bemutatóra gyermekeinket.

Okt. 07. - Tanács Adrienn és felkészítő tanára Papp Laura részt vett a Mórahalmon megrendezésre került „Kultúrával a Nyugat Kapujában” c. vetélkedősorozat térségi döntőjén, ahol Adrienn a tőle megszokott magas színvonalon mutatta be, hogy mennyire jól játszik furulyán. Adrienn tovább jutott, az országos döntőre valószínűleg november végén kerül sor. Sok sikert kívánunk neki, és nagyon szurkolunk!

Okt. 13. - Szegeden a Bartók Béla Művelődési Központban került sor a Lokalitas Egyesület szervezésében a helyi lapok szerkesztői munkáiban részt vevő kollégák összejövetelére. A Falusi Suttogó képviselőjeként Bende Annamária és jómagam vettem részt a programon.

Okt. 16. - Ezen lap hasábjain invitáltuk a lakosságot a Csongrád Megyei Közlekedésbiztonsági Tanács, a Szegedi Rendőrkapitányság és az Országos Polgárőr Egyesület által meghirdetett akció egyik fórumára, melyet a művelődési házban rendeztünk meg. Témaként községünk közbiztonsági helyzetét jelöltük meg. Nagyon kevesen, talán ha húszan eljöttek a fórumra, ahol pedig a közbiztonságunkra ügyelő rendőrség, határőrség és községünk polgárai is képviseltették magukat. Akik eljöttek, sok okos és megfontolásra érdemes tanácsot és felvilágosítást kaphattak kérdéseikre. Kár, hogy ennyire érdektelen volt a község lakossága! Hol, ha nem itt mondhatták volna el javaslataikat, esetleges bírálatukat! Ebben a lapszámunkban olvashatják a fórumon elhangzott

legfontosabb tudnivalókat a határőrség tájékoztatásában, „Mit tehet a határőr?” címmel.

Okt. 18. - A Soros Alapítvány nevével fémjelzett konferenciának adott otthont a ház, amit községünk egészségvédő egyesülete szervezett. A Csongrád, Bácskiskun, Békés megyéből érkezett szakemberek az egész napot az egészségmegőrző prevenciós programok, a környezet védelme és tankönyhai programok megvalósításának fontosságának megvitatásával töltötték. Külön érdekessége volt a fórumnak, hogy Romániából érkezett vendégeket is üdvözölhettünk, köztük Szoboszlai Istvánt, aki testvértelepülésünk, Végvár református lelkésze.

Okt. 20. - A forradalom évfordulóján, ami egyúttal a Magyar Köztársaság ünnepe is az általános iskola tanulói által közvetített ünnepi megemlékezésen adózhattunk tisztelettel az 56-os események mártírjai előtt. Elismerésemet kívánom most tolmácsolni Papp Attila tanár úrnak és a gyerekeknek egyaránt a színvonalas műsorért, melynek dramaturgiai szerkesztése által teljes képet kaphattunk az 56-ban lejátszódott forradalmi eseményekről.

Okt. 23. - A művelődési ház parkjában, az első világháborús emlékműnél szabadtéri misén emlékeztünk a háborúban hősi halált halt mártírjainkra. A sötétben világító mécsesek fényénél mindnyájan azokra az egyszerű emberekre gondoltunk, akik igaz vagy igaztalan háborúk szenvedő áldozataivá váltak a világegyesek és forradalmak idején. Az ő lelki üdvükért szállt az ég felé az ének, hangzottak el közös imáink az első világháborús emlékmű körül.

Vásárok, előadások október-november hónapban:

Okt. 25. nov. 1, 8, 15, 29-én - Ruházati vásár

Okt. 31-én - Műanyagáru vásár

Nov. 08, 22-én - Falugazdász által szervezett előadássorozat mezőgazdasági termelők részére

Nov. 13-án - Műanyagáru vásár

Nov. 17-én - Erzsébet-bál

Nov. 25-én - Az egészségvédő egyesület által rendezett Katalin-bál

Továbbra is várjuk az érdeklődőket községi könyvtárunkban is, a művelődési ház kistermében pedig több mint húsz féle napilapból és folyóiratból válogathatnak az olvasást kedvelők. A téli ünnepekhez közeledvén nem maradnak majd el a hagyományos játszóházi foglalkozások és programok sem. Addig is mindenkinek jó egészséget és az őszi munkák elvégzéséhez egy kiadós, három napos esőt kíván e sorok írója.

BMM

mögött, melynek megrendezéséért köszönetemet szeretném kifejezni községünk önkormányzatának, civil szervezeteinek és a részt válláló magánszemélyeknek egyaránt.

Borbásné Márki Márta

Életmód Klub

A Suttogó novemberi számának lapzártá után kerül sor az életmód klub következő összejövetelére, erről majd a legközelebbi újságban tájékoztatunk. A program-változást azonban már most tudjuk. A diétás nővér elfoglaltsága miatt az októberre tervezett témánk novemberben az utolsó csütörtökön kerül sorra. Kezdünk gyülekezni és a főzéssel előkészülni már öt órától, a korai sötétedés miatt. Aki csak hat órá utánra tud jönni, úgy is jó lesz. Amíg az étel elkészül - amit meglepetésnek számunk -, addig megbeszéljük a vérzsírokat csökkentő, koleszterinben szegényebb ételek elkészítését, a diéta összeállítását. Az októberi összejövetelen idényjellegű salátákat készítünk és valami finomságot is. Szó lesz a mozgásszervi betegeket segítő eszközökről és azok beszerzési lehetőségéről a Protetika KFT képviselőjétől kapunk erről tájékoztatást.

Amint a Délmagyarország, október 19-i számából értesülhettek róla, községünkben jelentős esemény volt az Első Regionális Települési Egészségterv találkozó, melyet október 18-án a Művelődési házban tartottunk. Egészségvédő Egyesületünket érte az a megtiszteltetés, hogy ezt a találkozót megrendezhettük, valószínűleg eddigi sikeres működésünk miatt. Csongrád Bácskiskun és Békés megyéből összesen húsz település képviselői voltak jelen, ezen kívül két határon túli községből is érkeztek vendégek. Elmondhatjuk, hogy a szakmai munka - melynek célja a kapcsolatteremtés és információcsere az egyes települések között - igazán eredményes volt. Azt is megtudtuk az egyik előadónktól, hogy milyen regionális egészségfejlesztési célokhoz tudunk a munkánkkal kapcsolódni. A legfőbb eredménynek azt tekinthetjük, hogy a nap végére elhatározták a jelenlévők egy hálózat létrehozását a települések számára, amelyek egészségtervet készítettek. Ez jól szolgálja a kapcsolattartást és az információ cserét. Nagyobb pályázatok elkészítése és új pénzügyi források fektetése is sokkal könnyebb csoportosan, mint az egyes településeknek külön-külön. Annak is nagyon örültünk, hogy mindenki jól érezte magát nálunk, és elégedetten távoztak eddigi legfőbb támogatóink, a Magyar SOROS Alapítvány képviselői is. Köszönettel tartozunk a Művelődési Ház vezetőjének, hogy a találkozó megrendezéséhez a helyszínt biztosította, és minden segítőknek az áldozatos munkájáért.

Az életmód klubban november 30-án találkozunk legközelebb, a tájékoztató elején mondottaknak megfelelően.

Addig azonban szeretném felhívni a figyelmet az idén is megrendezésre kerülő **Katalin napi játékonysági bálunkra**, melyet Katalin napján, november 25-én szombaton tartunk a Művelődési Ház összes termében. Reméljük a tavalyi jó hangulatnak megfelelően sikeres lesz a folytatás, mely Egyesületünk további működését is lehetővé teszi. A részletekről még a kábel TV útján, és szórólapokon is tájékoztatunk.

Felhívjuk a lányok, asszonyok figyelmét egy új lehetőségre. A faluban lakó gyógytornász szakember vezetésével **kondicionáló gyermek és asszonytorna indul november 7-én** a Művelődési Házban. A gyermekek foglalkozása 17-18 óra között, az asszonytorna pedig 18-19 óra között lesz - az „idősebbek is elkezdhetik” jelszóval. Szeretettel várjuk az érdeklődőket.

Dr. Sövényházi Ilona
az Egészségvédő Egyesület elnöke

ZEBRA - 24 MÁRKÉT

TÁJÉKOZTATÓ

RÖSZKE KÖZSÉG SZENNYVÍZ CSATORNÁZÁSÁNAK JELENLEGI HELYZETÉRŐL

Bizonyára minden rőszkei lakos számára ismeretes, hogy ez év szeptemberében ismét bővült a szennyvíz csatornahálózat.

A József Attila u., Petőfi u. és Felszabadulás u. által határolt területen már 1998. év végén 199 ingatlan rákötésének a lehetőségét biztosította a II/A ütem első részének megvalósítása. A most elkészült II/A ütem szennyvízcsatorna beruházás már a József Attila u., Hunyadi u., Deák Ferenc u. és Rákóczi u. által határolt területen is megteremtette a korszerű, környezetvédelmi szempontból is előnyös szennyvíz elhelyezést a csatorna rákötések révén.

Az ingatlanok szennyvízelvezetése közvetlenül a telekhatáron belül kiépített ellenőrző aknára való rákötéssel történik az előzőekben már közölt tájékoztatóban leírtak szerint.

Néhány fontos részletet érdemes ebből felidézni.

Azok a fogyasztók, akiknek az ingatlanán kiépült a szennyvízcsatorna bekötés és szeretnének rácsatlakozni arra, munkanapokon reggel 7 - 9 - ig terjedő időszakban Rőszkén a vízműgépháznál lehet átvenni és kitölteni a csatorna bekötési kérelmet, ahol munkatársaink részletesen elmondják a további teendőket illetve átadják a szükséges iratokat, tájékoztatókat.

Ezekben meghatározásra kerültek a rákötés - házi csatorna kialakítás - műszaki feltételei is. Fontos feltétel, hogy kizárólag háztartási jellegű és minőségű szennyvíz vezethető a szennyvízcsatornába. Tilos a csapadékvíz és az állattartásból származó (trágyalé) szennyvizek bevezetése a szennyvízcsatornába.

A Rőszkén megvalósult szennyvízelvezető rendszer alkalmas a házi szennyvíz elvezetésére, mint ahogy az eddigi üzemelési tapasztalatok is bizonyítják azt. Ugyanakkor ott, ahol üzemzavar keletkezett, szinte

minden esetben olyan darabos szennyeződés (faág, harisnya, eü. betét ... stb.) okozta a vákuum szelep meghibásodását, amely anyagok nem szennyvízcsatornába valók. Nagyon fontos a szennyvíz kibocsátási kultúrát arra a szintre emelni, amelyen már nem fordulnak elő ezek a problémák és nem korlátozzuk a végtelen fogyasztóknak nyújtandó szolgáltatást sem az előállt üzemzavar, sem annak elhárítása következtében.

A szennyvíz elvezető rendszer egyrészt hagyományos gravitációs csatornahálózattal (a házi csatornából és a közterületi gyűjtő csatornából), másrészt a vákuumszennyvíz hálózattal tevődik össze. A közterületi gravitációs gyűjtő csatornák 4-6 ingatlantól vezetnek el a szennyvizet a vákuumaknába, amelyben található vákuumszelep segítségével időszakosan összegyűlt szennyvíz elszívásra kerül a vákuum csőhálózatban uralkodó vákuum hatására.

Az így kialakított szennyvízelvezető rendszernek köszönhetően Rőszkén ma már összesen 498 db ingatlan köthető rá a szennyvízcsatornára.

Ez az öröndetes tény az utóbbi hetekben azonban a negatív üzemeltetési tapasztalatok következtében meglehetősen sokat veszített öröndetes fényéből.

Szerencsére nem a műszaki problémák miatt, hanem egy olyan visszás jelenség miatt észlelünk zavart a rendszer működésében, amely közös fellépéssel megszüntethető.

Nevezetesen arról van szó, hogy az eddig rákötött ingatlanok (ez a házi csatorna vezeték összekötését jelenti közvetlenül az ingatlan telekhatárán belül kialakított ellenőrző aknával) számához képest (tehát a kiszámlázott csatornadíj alapját képező szennyvízmennyiséghez képest) jelentősen megnőtt a településen elvezetett szennyvíz mennyisége illetve ebből eredően a tisztítótelepen jelentkező szennyvíz mennyisége is. Ez a legutóbbi október eleji összesítés során már naponta 55 m3 eltérést mutatott.

Magyarul ennek a szennyvíz mennyiségnek nincs gazdája, úgy tűnik senki sem fizet érte csatornadíjat, pedig ez elvezetésre kerül és tisztításra kerül jelentős költséggel.

Tekintettel arra, hogy a csatornadíj nem tartalmaz sem nyereséget, sem tartalékot (amortizációt is minimális mértékben), ezért az egyszerűség kedvéért a többlet költségeket a csatornadíjjal (89,60/m3) számolva havonta 147.840,- Ft-os összeget kapunk. Nem véletlenül fogalmaztunk úgy, hogy „úgy tűnik senki sem fizet ezért csatorna díjat, mert sajnos azok a becsületes fogyasztók, akik hivatalosan rákötöttek a csatornára, áttételesen ok fizetik meg a teljes szennyvíz mennyiség elvezetésének és tisztításának költségét a leendő csatornadíj által. Ez a kényszer megoldás azon túlmenően, hogy rendkívül igazságtalan a tisztességes fogyasztókkal szemben, további hátránya, hogy utólagosan, mindig a veszteségek felhalmozása után teremti meg csupán a többlet költségek fedezetéhez a pótlólagos bevételt.

Éppen ezért Intézményünk, ha egy mód van rá, a tisztességes fogyasztók érdekében is, szigorú ellenőrzéseket fog tartani, hogy felszámolja ezt a tarthatatlan helyzetet, amely feltehetően az engedély nélküli csatornahasználatokból (szikkasztókból történő szennyvíz átszivattyúzásokból) adódik.

Ehhez kérjük minden jó érzésű ember segítségét Rőszkén és egyúttal türelmüket is az ellenőrzés során az esetleges zavarásért.

A beruházás során elkészült szennyvízelvezető művek zökkenőmentes használata és üzemeltetése közös érdek, amelynek megvalósítása is csupán a fogyasztókkal történő jó együttműködés révén lehetséges.

Mórahalom, 2000. október hó

TÉRSÉGI VÍZMŰÜZEMELTETÉSI
INTÉZMÉNY VEZETŐSÉGE

A falugazdász tájékoztatója

Földtulajdon rendezése:

Az FVM Csongrád Megyei Földművelésügyi Hivatala felhívással fordul azon föld- és/vagy aranykorona tulajdonosok felé, akik részére a Földkiadó Bizottság (1997. június 1-től a Földművelésügyi Hivatal) ez ideig nem készítette el a földkiadási határozatokat, hogy a határozathozatal várható befejezése: 2000. december 31-e.

Az FM Hivatal kéri a földtulajdonosokat, akik részére a határozat ez ideig nem készült el, a legrövidebb időn belül keressék fel a helyi ügyintézőt egyeztetés végett. Ezt követően földmérővel rajzot kell készíttetni, amelyet a Földhivatal jóváhagy. A helyi ügyintéző ezután elkészíti a határozatot, amit az FM Hivatal az érintetteknek megküld (a földtulajdonosnak is). A határozat elkészülte után történik meg a Földhivatali tulajdonjog-bejegyzés. Erről a Földhivatal értesíti a földtulajdonost.

Amennyiben a földtulajdona a fentiek alapján, ezideig nem került rendezésre, nyomtatékosan felhívom a figyelmet a helyi ügyintéző megkeresésére. Aki a fenti időpontig nem rendezte földje tulajdon-

viszonyát, a későbbiek során sajnos, és várhatóan az elbírálás a földtörvény más rendelkezése alá fog esni.

Parlag területek:

A földtörvény és az új növényvédelmi törvény értelmében a külterületi földeken a hatóságok (Földhivatal, Növényegészségügyi Szolgálat) az elmúlt időszakban is, de a jövőben is rendszeres közös határszélleket tartott és tartani fog. Belterületeken a helyi, önkormányzati jegyző jogköre a hatósági feladat.

Az elgyomosodott, vagy parlagon hagyott területek használoival szemben nagyon szigorú szankciókat alkalmazhatnak (a területét, árukészletét zárolhatják, megsemmisíthetjük, nagy összegű pénzbírságot róhatnak ki, közérdekű védekezést rendelhetnek el, jelzőalagostíhatnak a földhasználó terhére, stb).

Különösen szigorú elbírálásra számíthatnak azon földhasználók akiknek a területén veszélyes, karanthén vagy allergén gyomok találhatók (fenyércirok, parlagfű, vadkender, stb).

Kérem a földtulajdonosokat, földhasználókat, hogy előzzék meg, kerüljék el a

fentiekből adódható problémákat. Területeiket úgy műveljék, hogy a gyomok ott magot sose érlelhessenek.

Téli előadássorozat regisztrált termelők részére:

Az előadásokon ingyenesen vehetnek részt azok a termelők, akiknek a 2000. évre szóló regisztrálása idején az előző évi (1999.) árbevételük nem haladta meg az egymillió Ft-ot.

A körzetemben 6 előadás lesz, melyből 3 Rőszkén, 3 pedig Szentmihályon. Így a rőszkei termelőknek 3 előadás miatt Szentmihályra, a szentmihályi termelőknek pedig Rőszkére kell majd átjönni, mert az előadások témái különbözőek.

Rőszkén a Művelődési Házban mindig szerdai napokon 17 órától:

November 8-án:

Új típusú szövetkezetek, TЭС-ek a jövő tükrében

November 15-én:

Tápanyagutánpótlás jelentősége – minőségbiztosítás

November 22-én:

Agrártámogatásokkal kapcsolatos tapasztalatok a 2000. évből

Szentmihályon a Művelődési Házban mindig keddi napokon 16 órától:

December 5-én:

EU-csatlakozás várható hatása a mezőgazdaságra

December 12-én:

Környezetvédelmi kérdések

December 19-én

Adózási szabályok

Gépvásárlási támogatás:

A Magyar Közlöny 97. számában megjelent a 68/2000. (IX.27.) FVM. sz. módosító rendelet, mely szabályozza az új gépbeszerzés támogatását az év hátralévő részére. Lényege, hogy a 2000. július 7-ét megelőzően ellenjegyzett kérelmeket 2000. október 15-ig lehetett benyújtani, új támogatási kérelmeket pedig 2000. november 30-ig lehet benyújtani a megyei FM. Hivatalhoz, de a támogatási összeg visszaigénylését 2001. január 15-től kérhetik a megfelelő nyomtatványokon a lakhely szerint illetékes APEH-től. FM. Nyomtatványt a falugazdásztól kell kérni.

Őszi talajművelési költségek mérséklésének támogatása:

Azok a 300 ha alatti regisztrált termelők kérhetik ezt a támogatást, akik az

(Folytatás a következő oldalon)

Aki a Tisza vizót issza...

Vágyik annak szíve oda vissza

Sokan kérdezték tőlem: USA-ban, Dél-Amerikában, Ausztráliában, Japánban (melyet mind-mind úgy ösmerem, mint a tenyeremet), hogy miért is jöttem haza. S éppenséggel ide Röske, ebbe a „koszos” faluba, ahogy mondták a rossz nyelvek? Nos, a már kiadott 12 könyvem mellett (Sem Kelet, sem Nyugat - Távolság-Kelet), most rendezem Horgos és Röske mesébe illő történetének a kiadását. Igaz, már 1944-45-ben, miután hazajöttem az orosz fogságból, megkezdtem az írását. De ekkor adta drága jó boldogult édesatyám (aki olyan szent életű ember volt, mint ami drága Kartal atyánk) Tolsztoj intelmét a kezembe: „Ha meg akarod írni a kislalud történetét, akkor járd be előbb keresztül-kasul az egész nagyvilágot, és ha visszajöttél, akkor fekdj neki a munkádnak!” Nos, anyag van bőven, akár 10 kötetre való is. S ha az Úristen (akiben Kartal atyáknak köszönve ma jobban hiszek, mint amikor még papnak készültem) ad erőt és egészséget, akkor talán sikerülni is fog megírnom mindazt, amiért hazajöttem. Hiszem, hogy ezzel tudnám legszebben megköszönni Röske (és Horgos) kiváló erényű és szorgos népének, hogy szeretettel fogadtak be. (Persze minden embernek vannak irigyei és kajánkodói. Pedig rám, a legkevésbé sem irigykedhetnek, hiszen minden gyűjteményemet, minden vagyonomat egy nemes alapítványnak kívánom hagyni. De ez mégis sokaknak nem elég, mondván: Miért nem hagyom órájuk, vagy az unokájukra?) Nos, most csak úgy dióhéjban elárulom, hogy miért éppenséggel Rösken lettem újra második szülőfalumra, és kikről is szeretnék ma szebbnél-szebb történeteket megírni:

Elsősorban a Kopaszokról: (Lásd: Szeged város történetének II. kötetét, melyből elég ha csak annyit idézek, hogy már Mária Terézia ideje előtt a Kopaszok 34 hajóját Szeged város össz szarvasmarha állományának az árán sem tudták volna megvásárolni — az üknagyapámról, Kopasz Istvánról, aki az árvíz idején

Királyhalmán (innen a név: Királyhalom, ami ma Bácsszőlős), ahol megállt az árvíz, főzte Ferenc Józsefnek a halpaprikást. Még a bográcsa is nálam van, amit úgyszintén az ópusztaszeri emlékparknak vagy a Móra múzeumnak kívánok hagyni örökségül. Mellé csatolva az üknagyapám Ferenc Jóska Lovagrend aranykeresztjét az oklevéllel.

— **Kis-Kopasz István** sámán dédnagyapámról. Aki megtanított a „tűzön járni” és „farkast” szelídíteni. Ha a pipájára rágyújtott, a kezével kivett egy paraszat, és a tenyerében tartva gyújtott rá a pipára. Rengeteg ősrégi magyar nótát tudott. A sámán mivoltáról később részletesen fogok írni, és ami legjobban meghatott, lásd a címet is, amikor a szüleim megkapták a tanyát, és a nagyszüleim beköltöztek a dédnagybátyámmal Horgosra, akkor minden héten két vödör vizet kellett neki vinni a Tiszából, mert az ártézi vizet sohasem itta. Ezt írta meg Bitó János is.

— **Kopasz Antal** nagybátyámról, Röske kiváló plébánosáról (aki a Kopaszok történetét 310 évre visszamenőleg ki tudta mutatni). A feleségem pedig, aki történész is, még a Nagy Lajos előtti időkre tudta bizonyítani a Kopaszok eredetét, akik (a Bors törzsszel) jöttek Debrecenből ide.

— **Kopasz Márta** világhírű festőművész, Szeged díszpolgára, éppenséggel az unokanővérem.

Bitó János dédnagybátyámról, aki Magyarországon legnagyobb és leghíresebb halászmestere volt. Több, mint 200 halászegénye volt, akik volt úgy, hogy a 26 hasító állomásukon naponta 5000 q (métermázsza) halat dolgoztak fel, melyhez, ha hihetetlennek is tűnik, de ird és olvasd, 1000 q (métermázsza) sót használtak fel. (Lásd: Az én kiskirályságom című híres könyvét, melyet csak sajnos a könyvtárakban lehet föllelni.) Felesége, **Kopasz Julika** volt, aki ugyanott a későbbi Bitó tanyán, Piciktől született, mint boldogult édesanyám, **Kopasz Etelka**. (Aki minden tilalom ellenére a

legszegeyebb emberhez ment férjhez, miután előzőleg a főispánnak is kitétte a szűrét.)

Holász Miskáról (édesapámmal volt Sziciliában hadifogságban), akinek azt lehet köszönni, hogy Röske, Szőreg, sőt Újszeged is ma nem a rációk kezén van! Azt hiszem, nem túlzok, ha már most kijelentem, hogy addig nem nyugszom, amíg a Szántó Kovács János utcát, ahol ő is lakott (ma Korponaiek háza) nem róla neveztetjük el. Sőt szobrot is érdemelne — még Szőgedében is.

A Kárászokról

Ki nem ösmerné a Kárász utcát. Sajnos a Kárászokról sokkal kevesebbet tudnak még a szőgediek is, mint ami illene. Nemcsak hogy egész Horgos az ő birtokukban volt, de 200 éven keresztül ők voltak azok, akik küzdöttek Horgosért, hogy ne Szabadkához, hanem Szegedhez tartozzon. Sajnos mégis elcsatolták tőlünk Horgost, amit az úgynevezett „hajózható” Paphalmi csatorna (amiben van a békák sem kurutyolnak) választ el Röske-től. Kis híján ezen sorok írója is majdnem egy Kárász leányt vett feleségül.

Rózsa Sándor történetéről igaz már egy könyvtára való van megírva, de ember legyen a talpán az, aki mégis valami újat merészkeszik hozzá költeni. De! Azonban! Mégis hiszem, hogy sámán dédnagyapám, aki személyesen ösmerte Rózsa Sándort, még egynéhány érdekes és csiklandós történettel tudná ékesíteni a magyar betyárvilág királyának a történetét.

A hajdani **Klebersberg Kúnó** gazdasági iskolából is szeretnék valami szepet és maradandót hátrahagyni. Talán egy meleg termálfürdővel együtt, hiszen ezért vettük meg.

És szeretnék írni Röske kiváló embereiről: **Kartal plébános úrról**, **Ábrahám Piroskáékról**, **Dobó Jóska asztalosról**, **Kurucz Mátyásról** (aki a 86 éves fejével reggel 5 órakor már az út szélén kaszál), **Papp Béláról**, és **Putyi Laciról**, akitől már jobbat akasztott Bogár Imre is, és nem utolsó sorban Röske kiváló előjárójáról, akiknek köszönhetjük, hogy ilyen falu nincs több Csongrád megyében.

Dr. Dr. Kulin Bán (Jóska bácsi)

Mit tehet a határőr?

Bizonyára sokan vannak Önök között, akik nem tudják, hogy a Határőrség a Parlament és a Kormány által elfogadott és jóváhagyott törvények és rendeletek alapján hajtja végre mindennapi feladatait. Melvük is ezek, hogy csak néhányat említsünk közülük:

- * az 1994. évi XXXIV. Tv. a Rendőrségről,
- * az 1997. évi XXXII. Tv. a Határőrségről és a határőrizetről.

Ezek képezik jogalapját a működésünknek, valamint az

- * 1999. évi LXIX. Tv. a szabálysértésekről,

- * 218/1999. évi Kormányrendelet,

- * 66/1997. BM. utasítás,

amely rendelkezik a Határőrizeti Kirendeltségek illetékességi területéről. Ennek megfelelően a Szegedi Határőrizeti Kirendeltség illetékességi területe Domaszék, Röske és Szeged bel- és külterületére terjed ki. Ezen a működési területen látja el mindennapi feladatát, foganatosítja intézkedéseit.

A Határőrség a közrendre, a közbiztonságra, illetve a határ rendjére veszélyt jelentő cselekmények, a határterületen elkövetett szabálysértések esetén intézkedik a cselekmény megszakítása, a tényállás és a bizonyítékok rögzítése, valamint feljelentés megtételére.

Ezek értelmében a határőr a szabálysértés észlelésekor a szabálysértés súlyától függően:

- figyelmeztethet,
- helyszíni bírságot szabhat ki,
- szabálysértési feljelentést tehet.

Helyszíni bírságot az alábbi esetekben szabhat ki:

- határrendészeti szabálysértés esetén,
 - külföldiek rendszetével kapcsolatos szabálysértés esetén,
 - határjel hamisítás és jelrongálás szabálysértés esetén,
 - tiltott határátlépés, úti okmányokkal kapcsolatos szabálysértés esetén,
 - közúti határátkelőhelyen elkövetett közlekedésrendészeti szabálysértés esetén,
 - határvizek tekintetében elkövetett tiltott fürdőzés ill. jégen tartózkodás szabályainak megszegése esetén.
- Szabálysértési feljelentést kezdeményezhet:
- ittas gépjárművezetés,
 - sebességkorlátozás jelentős túllépése,
 - engedély nélküli vezetés,
 - birtonságos közlekedésre alkalmatlan jármű vezetése,
 - közúti jelzéssel kapcsolatos szabálytalanság,
 - érvényes gépjármű - felelősségbiztosítási szerződés nélküli vezetés esetén.

Továbbá, amennyiben a forgalmi engedély lejártá meghaladja a 30 napot, vagy a jogosítvány orvosi érvényessége túlhaladta a 90 napot, szabálysértési feljelentést kell kezdeményezni a szabálysértés elkövetőjével szemben. Bármilyen engedély bevonásakor igazoló lapot kell kiállítani az okmány bevonásáról, aminek egyik példányát az ügyfélnek kell átadni.

E néhány sorban próbáltam összefoglalni mindazon intézkedések sorozatát, amivel nap mint nap találkozhatnak a községeben közlekedve. Azok számára is érthetővé válik, akikhez nem jutott el megjelenésekor Magyar Közlöny.

Szőllősi Zoltán
hőrszáz.

(Folytatás az előző oldalról)

aszálykár-bejelentésüket 2000. október 15-ig a falugazdásznál hivatalosan bejelentették, és a káruk mértéke meghaladta az 50%-ot, és 2000. december 10-ig NYILATKOZAT-tal kiegészítik eredeti bejelentésüket, az őszi talaj-

előkészítési munkák elvégzése céljából.

NYILATKOZAT a falugazdásznál átvehető, és leadható.

A támogatás mértéke: 2500 Ft/ha — csak külterületi szántó művelési ágra kérhető!

Feltétel: vállalni kell, hogy az őszi talajmunkákat 2000. december

31-ig elvégzik (a vállalat ellenőrzik!).

A termelő a támogatást az FM. Hivatal igazolásával 2000. december 20-ig igényelheti az APEH-től.

Nagy Ernő
falugazdász

Fotók előhívása minden méretben!

Fényképezéshez filmek vásárlása továbbra is a művelődési házban!

Az okiratokról

Az okirat bizonyítási eszköz. Ha van okiratunk, amivel valamely tényállást bizonyítani tudunk, a bíróság az egyéb bizonyítást mellőzheti. A szerződések körében a legfontosabbakat kiemelve kötelező okiratot készítenünk ingók esetében a gépjárművek adásvételéről, minden ingatlant érintő jogügyletről, úgyszintén a tartási vagy öröklési szerződésről, a végrendeletéről stb. A magánszemélyek közötti különféle vállalkozási szerződések, kölcsönügyletek, bérleti és egyéb szerződések írásba foglalása ugyan nem kötelező, de nem árt gondolnunk a "szó elszáll, írás megmarad" közmondásra, hiszen vita esetén mindenkinek maga felé hajlik az emlékezete.

Az okiratokat bizonyító erejük alapján két csoportba soroljuk: közokiratok és magánokiratok. A közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést, határozatot, továbbá az okirattal tanúsított tények és adatok valóságát, az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Közokirattal szemben ellenbizonyításnak csak annyiban van helye, amennyiben azt a törvény nem zárja ki vagy nem korlátozza. Közokiratot bíróság, közjegyző vagy más hatóság ügykörén belül a megszabott alakban

állíthat ki. Például a vak, írástudatlan, valamint az, aki olvasásra vagy nevének aláírására képtelen állapotban van, csak közokirati formában tehet végrendeletet. Az ingatlannyilvántartási eljárásban szintén közokiratra kell foglalni az írásra vagy olvasásra képtelen személy jognyilatkozatát, ha a nyilatkozatán valamely ingatlannyilvántartási bejegyzés alapszik.

A magánokirat ellenkező bizonyításig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetve elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, ha a kiállító az okiratot saját kezűleg írta és aláírta, vagy két tanú aláírásával és lakcímének feltüntetésével igazolja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előtűk írta alá, vagy a kiállító aláírása az okiraton bíróilag vagy közjegyzőileg hitelesítve van, vagy ügyvéd az általa készített okirat szabályszerű ellenjegyzésével bizonyítja, hogy a kiállító a nem általa írt okiratot előtte írta alá, vagy a gazdálkodó szervezet által üzleti körében kiállított okiratot szabályszerűen aláírták. A magánokirat valódiságát csak akkor kell bizonyítani, ha az ellenfél azt kétségbevonja.

Dr. Árva Gabriella
ügyvéd

Kedves Röszeiek!

A Családsegítő-, Gyermekjóléti-, Védőnői Szolgálat (Röske, Felszabadulás u.65. -volt Rendőrs) munkatársai köszönetet mondanak a beérkezett ruhákért, játékokért és várják folyamatosan a már feleslegessé vált, de még használható bármilyen gyermekruhát, cipőt, mesekönyvet stb. ami még sok családnak, kisgyermeknek okozhat örömet.

Kedves iskolások!

Szeretnénk veletek együtt egy klubhelyiséget kialakítani Művelődési Házban, ahol beszélgetősarok, társasjátékok, programok várnának benneteket tanítási idő után.

Eleinte kéthetente délután 15.00 - 19.00 óra közötti időben tartana nyitva, azonban ez kérésre változtatható. Várjuk ötleteiteket a program összeállításához, tv, videó is rendelkezésre áll.

Az iskolában ötletládát helyeztünk el, amibe bedobhatjátok javaslataitokat 2000.november 24-ig A klubban lehetne például baráti összejöveteleket, szakköröket és egyéb foglalkozásokat is tartani. Mindezek tőletek függenek, ti döntitek el a klub jövőjét, nevét is.

gygyesen, gyorsan döntsetek!

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai

HÍREK

Az őszi időszak nem csak a kertekben telik szorgos munkával, hiszen képviselőink október hónapban két alkalommal is üléseztek. A kábeltelevízió élő adásában közvetített összejövetelen óvodánk vezetője adott átfogó tájékoztatást az intézmény működéséről. Az általunk és országosan is elismert óvoda pedagógiai célkitűzései változatlanok. Olyan nyitott, érdeklődő gyermekek nevelése a cél, akik a játékos-tevékenységeken keresztül sajátítják el a korosztályuknak megfelelő tanulás alapjait. A megpályázott és megnyert Comenius minőségfejlesztési program kidolgozása lehetőséget ad az óvodában a teljes körű minőségirányítás kialakítására és bevezetésére. A beszámolóból az is kiderült, hogy fenntartóval és partnerekkel (iskola, művelődési ház stb.) egyaránt jó munkakapcsolatban áll az óvoda, mely a jeles napok, játszóházak, bábelőadások és a hagyományos jótékonyasági bál is igazol. Az óvodapedagógusok rendszeresen részt vesznek továbbképzéseken, sőt, saját akkreditált képzésükön az ország minden részéről fogadják a tanulni vágyó szakembereket. Gazdálkodás tekintetében ez az év sem találatott könnyűnek. Ez a tendencia sajnos a község minden intézményére érvényes, reméljük a következő év nem igazolja majd a kedvezőtlen előrejelzéseket.

Elkészült Röske Község Környezetvédelmi Programjának tervezete is, mellyel összefüggésben Sára Endréné tanárnő tartott érdekes és figyelemreméltó előadást. Ismertette a készülő program prioritásait és a legfontosabb tennivalókat. A tanárnő által vezetett egyesület hosszú évek óta a környezetvédelem területén tevékenykedik, így teljesen természetes, hogy a község környezetvédelmi programjának kidolgozására ok kaptak megbízást a község képviselő testületétől. Ezen belül feltérképezik településünket, helyi értékeinket rövidesen egy kiadvány formájában jelentetik meg és meghatározásra kerülnek a későbbi ökológiai gazdálkodás fő célkitűzései is.

Az augusztus hónapban bekövetkezett jelentős élelmiszer nyersanyag árak emelkedése miatt a napközis konyhán is árkorrekciót kellett végezni a közétkeztetésben. November 1-től a térítési díjak a következőképpen változtak: az óvodában 150,-Ft, az iskolában 181,-Ft, az ebéd ára pedig 260,-Ft lesz.

Kérvény érkezett az önkormányzathoz a szolgalmi utak megvásárlásával kapcsolatban is. Az ilyen jellegű utak megvásárlása és az ebből eredő vitás ügyek rendezhetőségének feltétele az önkormányzat anyagi lehetőségeitől is nagymértékben függ. A legproblémásabb esetek rendezése már megkezdődött, az önkormányzat 2001. évi költségvetésében erre a célra külön összeg kerül elkülönítésre.

A települési szilárd és folyékony hulladékkal kapcsolatos közszolgáltatások kötelező igénybeviteléről szóló, a jegyző úr által elkészített rendelet-tervezetet átdolgozás után újra tárgyalják a képviselők.

Az „egyebek” napirendi pontjai között általános iskolánk névváltoztatási kérelme is szerepelt, melynek értelmében az Eötvös József nevet kapná az intézmény. Az iskola pályázatot nyújtott be helyi pedagógiai programjainak átdolgozására is az új kerettanterveknek megfelelően. A programban résztvevő szakértők díjazására nyílna lehetőség, ha a pályázat sikeres lesz. Megállapodás tervezet született a tavaly elkészült tankönyh működéssére vonatkozóan is, hiszen az egészséges életmódra nevelés céljával szeptembertől folyik a tankönyhában is az oktatás. Az előbb felsorolt célokat támogatja önkormányzatunk, konkrét döntéshozatal a tervek kidolgozását követően lesz.

A Vám és Pénzügyőrség a közeljövőben elkészülő új határátkelőhely építése kapcsán kérte, hogy kettő, még az önkormányzat tulajdonában lévő út kisajátítására kerülhessen sor. Az építkezés megvalósíthatóságának érdekében önkormányzatunk kb. 900 eFt vételár megfizetése után bocsátja a Vám és Pénzügyőrség rendelkezésére a két említett utat.

Egy pályázat kapcsán nyílt lehetőség arra, hogy a Röszei Polgárőr Egyesület egy használt Niva terepjáró gépkocsit kaphasson. Jelen tervek szerint a gépkocsi nem kerülne a község tulajdonába, csak használatra kapnának, ugyanakkor annak fenntartásáról nekünk kellene gondoskodnunk. Együttes véleményként hangzott el, hogy csak akkor tűnik ésszerűnek a terepjáró polgárőrség általi használata, ha az Röske tulajdonába is kerül. Döntést az ügyben később várhatunk.

Polgármesterünk kérte a képviselőket, hogy javaslataikat az önkormányzat 2001. évi munkatervével kapcsolatban juttassák el mihamarabb hozzám.

Vastagh József nyugalmazott tanár, Röske Község Díszpolgára ismertette egy, a községünkről készíthető filmösszeállítás megvalósításának lehetőségét. Tanár úr most forgatott a Magyar Televízió neves munkatársainak segítségével készülő „paprikás anyagot”. A munkálatokban részt vevő szakemberek, ha igény mutatkozik rá, szívesen készítenének egy bemutatkozó rövidfilmet Röskekről is. A témával kapcsolatos tárgyalások lebonyolítására a testület a polgármester urat kérte fel. Tény, hogy falunkról még nem készült ilyen összeállítás, fontos lehet a régiós fejlesztési tervek és a falusi turizmus egyre nagyobb térhódításának tükrében egy reprezentációs kisfilm, de csak akkor, ha a költségvetésünk ezt elbírja.

Még egy alkalommal lesz rendkívüli testületi ülés e hónap 12-én, amikor is különböző pénzügyintézetek (bankok) ajánlatai kerülnek megvitatásra.

Új sorozat indul rovatunkban az óvodában zajló gyermekközpontú nevelésről. Sorozatunkban e témát járjuk majd körbe rendszeresen. Szót ejtünk a nevelésről, nevelési helyzetekről, megoldási variációkról, a büntetésről és sok egyébéről.

Ültess fát, nevelj virágot – nevelni nehéz dolog. Jól nevelni még nehezebb, gyermeket nevelni az egyik legnehezebb, de legfelelősségteljesebb feladat. Mert a gyurma, a gyermek a mi kezünk között formálódik olyanná, amilyenné az öröklött gének és az őt körülvevő környezet teszi.

Ebben az együttesben a környezet hatásait megszervezhetjük, megszelídíthetjük, érzelmileg gyermekközelivé tehetjük, hogy a mélyben lapuló adottságoknak végül nyílt utat biztosítsunk. De meg is nehezítjük, félreértelmezhetjük, és akkor éppen eredeti elképzeléseink ellenkezőjét érhetjük el.

A nevelés lehetőségeivel mindig élnünk kell. Egyben feladatunk az is, hogy gyermeket megtanítsuk saját lehetőségeinek felismerésére, azok ki- és felhasználására.

Mit jelent jól nevelni? Azt, hogy saját lehetőségeink, képességeink, tudásunk, tapasztalatunk felhasználásával maximálisan figyelembe vesszük a gyermek szükségleteit, és biztosítjuk annak kielégítését az adott körülmények között.

Az úgynevezett maslowi szükséglettorony plasztikusan tárja elénk a az emberi igények fokozatosan bővülő tárá, amely felnőttekre és gyermekekre egyaránt jellemző.

Az alapvető szükségletek jórészt a gondozás körébe tartoznak, de a helyszín, a szituáció felöltöztetése már nevelési feladat, így az étkezési, kultúrhygiéniai szokások, egyes helyzetekben való viselkedés, oldott légkör megteremtése, stb. Amíg ez az alapbázis nem létezik, a felsőbb szint sem alakul ki. Ha a gyermek éhezik, fázik, fáradt, fáj valamije, mindezek megszüntetése elsőbbséget élvez minden más szükséglet előttről.

A legkisebb gyermek is érzékeli – ösztönösen ugyan -, hogy a fizikai védelmet a nagyobb, a felnőtt, a vele együtt élő személy biztosítja. Ebben a védetségben élve mer kockáztatni a számára új területeken, ez ad biztonságot a világ felfedezésében. A fizikai szükséglet talaján megjelenik a szociális igény: a társ, akivel

játszani, együttműködni lehet, a csoporthoz tartozás, az abban elfoglalt hely, a saját ötlet, gondolat kivitelezése mint pszichológiai szükséglet, amely egyben a lelki egészség alapja is.

Minden kis érvényesülés erősíti az ÉN-t, az óvodás is vágyik elismerésre. A jó közérzet alapja az elfogadás, elismerés. Ezt minden alkalommal meg is kell adni. Simogatással bármely viselkedés befolyásolható, megváltoztatható vagy megakadályozható.

A felnőtt ember célja az önmegvalósítás, hogy azzá legyen/lehessen, amivé szeretne lenni. Az óvodás gyermek is megvalósíthatja önmagát, ha igyekszik kívánságait, vágyait, elképzeléseit realizálni, teljesíteni a maga kis világában. Ettől lesz jó érzése, kedve, energiája, ebből merít motivációt az újabb, további munkálkodásra.

A fent leírtakat érdemes figyelemmel kísérni a nevelés folyamatában a családban is, de az intézményes nevelés során mindenképpen. Az adott korosztállyal foglalkozó pedagógus tetőtől-talpig ismeri a közel azonos korú gyermekeket, tisztában van jellemző tulajdonságaikkal, amelyek meghatározzák a lezajló szituációkban megnyilvánuló viselkedésüket. Az óvodás gyermek teljességgel érzelmi lény. Minden tettét, cselekedetét, gondolatát, beszédét, kívánságát, akaratlagos és önkéntelen megnyilvánulásait aktuális érzelmei irányítják. Ezek az érzelmeik végtelenek, gyakran csapnak át saját ellentétükbe (nevetés – sírás - nevetés). Keletkezésük robbanásszerűen következik be, gyors lefolyásúak, rövid ideig tartanak, erősek, és akadálytalanul terjednek szét a tárgyi-személyi környezetben. Ha alapos, szerteágazó tudással rendelkezünk az adott gyermek egyéni és életkori sajátosságai területén (jól kell ismerni minden gyermeket), akkor kivédhetők a váratlan helyzetek, reakciók, érzelmi megnyilvánulások és képesek vagyunk a helyzetbe illő, megfelelő válaszra.

A pedagógus tennivalója nem fejeződik be ennyivel. A „jó nevelés” azt is tartalmazza, milyen tulajdonsággal rendelkezzen az, aki a gyermekkel való foglalatosság mellett „tette le a vgarast”. Helyi pedagógiai programunk egy egész fejezetet szentel e kívánalmak leírására, és minden erőnkkel azon vagyunk, hogy ezeknek megfelelni tudjunk. Tehát elsősorban ismernünk kell önmagunkat, saját képességeinket, személyiségjellemzőinket, hogy tudjuk mikor, hol, min, mit szükséges változtatnunk, melyeket elengedhetetlen fejlesztenünk, mit kell pótolnunk.

A pedagógus a nap minden percében nevel, modellt a gyermekek előtt. Folyamatosan figyel arra, hogy a lehető legkövethezőbb, legjobb mintát adva egész megjelenésével, mondanivalójával hatást gyakoroljon a rábízott apróságra. Hatalmas a tét, mert nem mindegy, milyennek neveljük a ma gyermekét, a holnap ifjúságát, a holnapután felnőttjét. Úgy gondoljuk (a kérdőív válaszaiból kiderült, hogy jól gondoljuk), hogy a Százholdas pagonyban mindenki erkölcsi kötelességének tekinti, hogy a keze alatt gyarapodó gyermekekkel

mindig szíve n esze - érzései szerint bánik. Hisszük és bízunk benne, hogy erre odafigyelve mindig így lesz. Hinni és bízni, mert ez ad erőt, bátorságot, kitartást türelmet az előttünk álló feladatok végrehajtásához. Ezeket a feladatokat közösen kell megoldani, hiszen a gyermek egy bonyolult és számára egyedi feltételrendszerben él, ahol meghatározott családi- intézményi-társadalmi viszonyok szabályozzák életét, viselkedését. Az adott körülmények és a nevelő hatások rendszere egymással kölcsönhatásban vannak, együtt alkotják a nevelési helyzetet. E helyzet lehet egyszerű, ahol egyértelműek az elvárások, mindkét fél számára világos, mit szeretne a másik. Bonyolult helyzet esetében eltérő lehet a pedagógus és a család által támasztott követelmény, így a gyermek viselkedése érzelmi kapcsolati konfliktusokat hordoz.

Ezen „elméleti” összefoglalót követően sorozatunkban nevelési helyzeteket ismertetünk, és közreadjuk az általunk elfogadhatónak ítélt megoldásokat is. Így sorra kerül a beszoktatás, beilleszkedés nevelési feladata, az enyém-tied birtoklási vágy előretörése, hazudik-e az óvodás gyermek, az agresszivitás, kell-e szabály, árulkodás, büntetés, és más fontos helyzetek.

A cikkekkal kapcsolatos gondolataikat kérjük, írják meg névvel vagy anélkül, és dobják be az óvodai gyűjtődobozba. Igyekszünk reagálni a felvetett nevelési problémákra. Észrevételeit ne csak az óvodások szülei tegyék meg, mert az egyedi, közösen átélt történetek mindannyiunk számára tanulssággal szolgálhatnak.

Róbert Gida

Bálás ruha árusítás

Röszke, Dózsa u 31.
(bent a házban)

Nyitvatartás:

hétfő, szerda, szombat:

9-13

Kedd, csütörtök, péntek:

13-15

Tel.: 06-302-577-460

Hírek és gondolatok a plébániából

Az Egyházközség hírei

KERESZTELÉS:

Miklós Henrietta Orsolya

Miklós Mihály és Tóthpördi Ibolya kislánya
2000. március 12.

HÁZASSÁGKÖTÉS:

Kovács Zoltán Röske és Szász Hajnalka

Röske

házasságot kötött

2000. október 7-én.

Szász Mihály Erdőszentgyörgy és László

Anikó Röske

házasságot kötött

2000. október 21-én.

HALOTTAINK:

Kasza Máttyás 64 éves

Oláh Irén Katalin férje

† 2000. október 10.

Nem kértem rá engedélyt

Dr. Ballók Jolandától, hogy egész Röszkének elmondjam annak a kis székely falucskáknak hősi életét, ahol ő orvosként dolgozik 21 éve. Egészségvédő Egyesületünk 10.18.-ai regionális találkozásán hallgattam végig hihetetlennek tűnő beszámolóját, ami olyan szerény és csendes volt, mint amilyen egyszerű lehet egy 156 családból álló erdélyi falu sok-sok hétköznapja a Görgényi havasok lábánál.

Görgényüvegcsür a település neve. Az első telepeseik üvegfúvásból éltek, mert a környék kvarclelőhelyekben volt gazdag. Száz éven át 600 embernek adott megélhetést az üveghuta. De a készlet kimerült, sokan elvándoroltak. Az otthonukat el nem hagyó családok a mai napig tartó keserves küzdelem árán a földművelésre alig alkalmas területen mint favágók, szénégetők, kőművesek, ácsok,

kőfaragók és állattenyésztők keresik kényerüket. Magyar névvel Romániában is magyar emberként élnek Ezen a településen 130 év alatt négyszeresére nőtt a lakosságszám. De talán ennél is fontosabb, hogy az utóbbi 20 év alatt a népszaporulat meghaladta a 160 %-ot. A születések száma 650 volt, a halottaké csak 408. Es történik ez akkor, amikor az anyaországban a magyar nép évente negyvenezzerrel lesz kevesebb. Erdélyben soha nem tapasztalt elszegényedési folyamat zajlik az utóbbi tíz évben, melynek egyik oka a Romániában bekövetkezett általános gazdasági romlás. A havasokon beszűntették az államilag támogatott fakitermelő telepek működését, ami közel 150 családfőnek adott munkát.

- Az okait kutatva ennek a ritka pozitív demográfiai jelenségnek - mint orvos - igen sokat gondolkodtam és dolgoztam. Most már teljesen világos előttem, hogy ez mindenekelőtt azért van így, mert ez a nép mélyen és nagyon igazán együtt él az Istennel és a természettel. Nehéz feladat erről meggyőzőn Önöket, T.Hallgatóim, ezért inkább két konkrét jelenségről beszélek.

I. Ebben a közösségben nincs abortusz. Ha mégis az anyai élet megmentése miatt ilyesmit meg kell tennünk, (az utóbbi években háromszor fordult elő) igazi szomorúság a családban. Romániában 1990 óta engedélyezett az abortusz. Orvosként arra számítottam, hogy ugrásszerűen megemelkedik a vetélések száma. Ez nem így történt: az anyák, sőt a lányanyák sem élnek ezzel a lehetőséggel. A családok továbbra is 3,4,5 gyermeket vállalnak, legtöbbször a nagy szegénység ellenére is. Az utóbbi tíz esztendőben két csecsemőt veszítettünk el. Sok anyát és apát kérdeztem meg a gyermekvállalással és az abortusszal kapcsolatban. A megbotránkozást látva részükről, szegyenkezni kellett már a kérdés feltevése miatt is. Ezek az emberek olyan mélyen élnek Isten kegyelmében, hogy egy magzat elvetésének még a gondolata is megbocsáthatatlan bűnnek számít. Hétköznap is, ha tehetik mennek templomba. De vasárnap a haranghívásra látni őket, ahogyan ünneplőbe öltözve özönlenek a templomba kicsik és nagyok. Szívszorító érzés. Nem kevésbé az, amikor a kisiskolások óráközi szünetben az iskolából átszaladnak imádkozni Szűz Máriához vagy Jézuskához, mintha

tudatában lennének egy ma is élő magyar professzor által megfogalmazott igazságnak: „... nem lehet jónak lenni, nem lehet boldognak lenni, nem lehet embertársainkkal békében együtt élni a Hit ... és a szeretet útján szétosztott erő, az Istentől eredő többletenergia nélkül.”

II. A másik jelenség, amiről szólni szeretnék az öngyilkosság hiánya. 21 év alatt egyszer történt meg... annak ellenére, hogy igen nagy tragédiák történnek pl. a havasokon bekövetkezett balesetek miatt. Ismét csak azt kell mondanom, hogy az Élet igenlésének szentségét csak az az ember tudja így megélni, aki nagyon közel van Istenhez. Egy favágó azt kérdezte tőlem, hogy láttam-e állatot, aki elpusztította volna saját magát vagy kölykeit. Az élet szentségét a természetből tanulják. Hitük mellett a természet formálja őket. A természet közelsége mintha egy plusz biztonsági érzetet adna nekik. Tudják, hogy bármilyen mostoha is lesz a tél, a havas erdő hű társ: lesz tűzifa, lesz meleg a házukban. Persze ők is hűek maradnak a havasokhoz: a tavaszi faültetés mind a gyermekek, mind a felnőttek számára íratlan kötelesség és öröm. Jelen pillanatban 602 gyermek él a faluban. Minden nehézségük ellenére ezek a gyerekek boldogok. Mi orvosok - különösen 21 éves praxis után - nem vagyunk már szentimentálisak, de Kányádi Sándor egyik verse mindig eszembe jut, valahányszor együtt vagyok a havason ezekkel az emberekkel:

**„Hadd lássam a székely hegyek
Bükkös, fenyős kéklő ormát,
Ahonnan már amint hittem,
csak egy lépés a Mennyszág.”**

Az orvosno előadását írtam le Suttogó-i cikként novemberre szóló gondolatként, mert végtelen öröömre

szolgált, hogy az Egészségvédő Egyesületben lelket gyógyító tanítást is kaptunk. Ogy lehet Isten üzeneteinek közvetítője bárki, ha rendelkezésére bocsátja magát Neki.

Kartal József
plébános

Figyelem!

***Ismét tervezzük a Falusi Suttogó
mellékleteként megjelentetni a 2001. évi
falinaptárt. Kérünk minden hirdetni
szándékozó vállalkozást, hogy időben jelezze***

Falusi Suttogó

Röske Község Képviselő-testületének lapja

Eng. szám: B/PHF/888/CS/92

Megjelenik havonta 1300 példányban

Kiadó címe: 6758 Röske, Felszabadulás u. 84.

Telefon: (62)573-031

Felelős kiadó: Magyarai László

Főszerkesztő: György József

Készült a Nyomdamester 2000 Kft. gondozásában

Szeged, Moszkvai krt. 19. Telefon: (62)445-080

[illegible]